

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 386/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om skyddsavstånden för jakt runt djurgårdar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 386/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Tiina Elo /gröna:

Ämnar regeringen skriva in i jaktlagen ett skyddsavstånd för jakt runt djurgårdar för att öka djurens välbefinnande och

på vilka andra sätt ämnar regeringen främja att jakten är säker för husdjur?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I jaktlagen föreskrivs inte särskilt om skyddsavstånden för jakt runt djurgårdar eller till exempel för att döda icke fredade djur. Jakt och jakt på fredade djur regleras dock redan nu på många sätt.

Bestämmelser om rätten att jaga finns i jaktlagen. Enligt 6 § i jaktlagen (615/1993) har markägaren i regel rätt att bedriva jakt och bestämma om jakt. Enligt 11 § i lagen kan markägaren arrendera ut sin jakträtt helt eller delvis. När markägaren ingår ett arrendeavtal med en jaktförening kan han eller hon fritt begränsa jaktområdet med beaktande av eventuell stress hos sina djur.

I 25 § i jaktlagen fastställs begränsningar som beror på bebyggelse, odlingar och trafikleder. I paragrafen konstateras att djur inte får skjutas på närmare avstånd än 150 meter från en sådan byggnad i vilken någon bor, utan uttryckligt tillstånd av byggnadens ägare eller innehavare. Utan uttryckligt tillstånd av områdets ägare eller innehavare får ingen söka efter vilt på en gårdsplan eller i en trädgård eller i jaktsyfte röra sig på odlingar innan grödan är bärgad eller uppsatt.

Enligt 48 § i jaktlagen har ägaren eller innehavaren av ett område rätt att fånga eller döda icke fredade djur på sitt område. Denna rätt har ägaren eller innehavaren även när jakträtten på området har överlåtits åt någon annan genom ett jaktarrendeavtal. Också en byggnads ägare eller innehavare har rätt att fånga eller döda ett icke fredat djur om djuret påträffas i byggnaden eller på dess gårdsområde, samt den som innehar jakträtten genom avtal om jaktarrende och den som fått jakt-tillstånd, om inte något annat följer av arrendeavtalet.

För jakt på och dödande av invasiva främmande arter krävs tillstånd av markägaren eller innehavaren av jakträtt. Också en byggnads ägare eller innehavare har rätt att jaga invasiva främmande arter, om djuret påträffas i byggnaden eller på dess gårdsområde. Det är tillåtet att avliva invasiva främmande arter genom att skjuta dem i fällan på mindre än 150 meters avstånd från byggnader i vilka det bor människor. Vid avlivande av djur i stadsområden ska ordningslagen beaktas och det är bra att på förhand meddela polisen eller nödcentralen om avlivandet för att undvika oroliga kontakter från medborgarna. I 20 § i jaktlagen föreskrivs om allmänna krav på jakt, till vilka hör att människor eller egendom inte får utsättas för fara eller skadas. Enligt 49 § i jaktlagen ska icke fredade djur fångas eller dödas så att människor, husdjur, vilt eller fredade djur inte utsätts för fara.

Den aktivaste jaktsäsongen infaller vanligtvis utanför den huvudsakliga betesperioden. Sommartid bedrivs jakten i huvudsak med dispenser enligt 41 § i jaktlagen som beviljas av Finlands viltcentral. En typisk dispens som infaller på sommaren har beviljats med stöd av de undantagsgrunder som beskrivs i 41 b § i jaktlagen för att döda icke fredade fåglar. Allmänna undantagsgrunder för att döda icke fredade fåglar gäller enligt 41 b § 1 mom. 1 punkten att trygga folkhälsan och den allmänna säkerheten och 3 punkten att förhindra allvarliga skador på odlingar, husdjur, skogar, fiskevatten och vattendrag.

Dispenserna som beviljats för att skjuta icke fredade fåglar såsom kajor och björktrastar grundar sig alltså vanligtvis på skydd av boskapsgårdar eller olika odlingsobjekt mot skador, hälsorisker eller hygiensskador orsakade av icke fredade fåglar. Objekten förenas av att de är stora och omöjliga att skydda mekaniskt till exempel med hjälp av nät. Skjutningen sker oftast med hagelgevär, varvid skottavstånden är korta men ljudet visserligen når ett större område. Det finns inte heller något ersättningssystem för skador som icke fredade fåglar, såsom björktrast, orsakar på bärskörden. Man har ansett att det är möjligt att förhindra eller minska skadorna genom att reglera fågelbeståndet utanför fredningstiden samt vid behov även med dispenser som beviljats av Finlands viltcentral. Skadebaserade dispenser beviljas också för boskapsgårdar där fåglar orsakar skada på foder, balar eller djurs hälsa.

Med beaktande av det som anförts ovan anser jord- och skogsbruksministeriet att det för närvarande inte är nödvändigt att separat föreskriva om skyddsavstånden för jakt runt djurgårdar eller till exempel för att döda icke fredade djur. Ministeriet anser att man redan inom ramen för den nuvarande regleringen kan sörja för säkerheten för husdjur vid jakt. Jord- och skogsbruksministeriet konstaterar dessutom att en förlängning av det nuvarande skyddsavståndet för byggnader i vilka det bor människor (150 m) eller utarbetande av nya skyddsavstånd till exempel för djurgårdar kan leda till att förvaltningen av hjortdjursstammen försvåras oskäligt.

Helsingfors 28.11.2025

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah